

VẤN ĐỀ 2. TÌM GIỚI HẠN CỦA DÃY SỐ BẰNG CÔNG THỨC

Ta thừa nhận một số định lý sau đây :

Định lý 1. $\lim c = c$ với c là hằng số bất kỳ.

Định lý 2. Nếu $\lim u_n = L$ thì $\lim |u_n| = |L|$ và $\lim \sqrt[k+1]{u_n} = \sqrt[k+1]{L}$. Đặc biệt, nếu $u_n \geq 0, \forall n \geq n_0$ thì $L \geq 0$ và $\lim \sqrt[k]{u_n} = \sqrt[k]{L}$.

Định lý 3. Cho $\lim u_n = L_1, \lim v_n = L_2$. Khi đó ta luôn có :

a) $\lim(\alpha u_n + \beta v_n) = \alpha L_1 + \beta L_2$.

b) $\lim(u_n \cdot v_n) = L_1 \cdot L_2$.

c) $\lim \frac{u_n}{v_n} = \frac{L_1}{L_2}$ nếu $L_2 \neq 0$.

Dạng 1. Tìm $\lim u_n$ trong đó $u_n = \frac{P(n)}{Q(n)}$ với $P(n), Q(n)$ là những đa thức của n

Phương pháp: Chia tử và mẫu cho n^k trong đó k là số mũ cao nhất của cả tử và mẫu (tương đương với việc rút n^k của cả tử và mẫu làm nhân tử) sau đó áp dụng các định lý về giới hạn.

1. Tìm $\lim u_n$ biết

a) $u_n = \frac{3n - 1}{2n^2 + 4n + 3}$.

b) $u_n = \frac{-3n^3 + 2n^2 + 1}{5n^3 + 3n^2 - n - 1}$.

c) $u_n = \frac{3n^4 - 2(-1)^n \cos^n n}{7n^5 + 1}$.

d) $u_n = \frac{2n^2}{n^2 + 3n + 1} - \frac{3}{n^2 + 2n}$.

e) $u_n = \frac{2n^4 + (-1)^n \cos^n n}{n^5 + 1}$

g) $u_n = \frac{-3n^3 + 2n^2 + 1}{2n^3 - n}$

h) $u_n = \frac{2n + 1}{n^2 + n + 3}$

i) $u_n = \frac{2}{n^2 + 3n} - \frac{1}{n^2 + 2}$

k) $u_n = \frac{(n+1)(2n^2 + n) - n^2 + 1}{(n+1)(n^2 + 2) - 3n^3}$

l) $u_n = \frac{(2n+1)(n-3) + n}{n^3 + n}$

m) $u_n = \frac{2n + \cos^{2n} n + \sin^n n}{n + 2}$

Dạng 2. Tìm $\lim u_n$ trong đó u_n là biểu thức có chứa n dưới dấu căn

Phương pháp: Đưa n^k ra ngoài dấu căn trong đó k là số mũ cao nhất của n trong dấu căn sau đó áp dụng các định lý về giới hạn. Nếu không áp dụng được (khi gặp dạng $\infty \times 0$ hoặc $\frac{0}{0}$) thì phải sử dụng phương pháp nhân liên hợp.

2. Tìm $\lim u_n$ với

a) $u_n = \frac{\sqrt{9n^2 + 2n} + 3n}{\sqrt{n^2 + 4n} + n}$.

b) $u_n = \frac{\sqrt{9n^2 + 2n} - 3n}{\sqrt{n^2 + 4n} - n}$.

c) $u_n = \sqrt[3]{n^3 + n} - n$.

d) $u_n = \frac{\sqrt[3]{2n - n^3} + n}{\sqrt{n^2 + 2n} - n}$.

$$e) u_n = \sqrt{n^2 + 3n} - n + 1$$

$$h) u_n = \frac{\sqrt{4n^2 + n} - 2n}{n + 3}$$

$$k) u_n = 2n + \sqrt[3]{n^2 - 8n^3}$$

$$m) u_n = \frac{2n - \sqrt{4n^2 + n}}{n^3 - \sqrt[3]{n^3 + n^2}}$$

$$o) u_n = 2n - \sqrt{9n^2 + n} + \sqrt{n^2 + 2n}$$

$$g) u_n = \sqrt{4n^2 + 4n + 3} - \sqrt{4n^2 + 1}$$

$$i) u_n = \frac{2\sqrt[3]{n^4} - 3n + 1}{\sqrt[3]{n^4} + 2n}$$

$$l) u_n = n + 1 - \sqrt{n^2 + n}$$

$$n) u_n = \frac{n(n + \sqrt[3]{(3n - n^3)})}{n - \sqrt{n^2 + 5n}}$$

$$p) u_n = \sqrt{n^2 - 2n} + 2\sqrt[3]{n^3 - 8n^3} + 3\sqrt{n^2 + n}$$

3. Tìm lim u_n với

$$a) u_n = \frac{\sqrt[5]{n^6} + 2n - 5}{3\sqrt[5]{n^6} + 2n - 1}$$

$$c) u_n = \sqrt{2n^2 + 2n} - \sqrt{2n^2 - 1}$$

$$e) u_n = \sqrt[3]{n^3 + 2n^2} - n + 2$$

$$h) u_n = \frac{\sqrt[3]{2n^2 - n^3} + n}{\sqrt{n^2 + n} - n}$$

$$k) u_n = \frac{\sqrt{9n^2 - n} - 3n + 1}{n^2 + 1}$$

$$b) u_n = \sqrt{4n^2 + 3n} - 2n$$

$$d) u_n = \sqrt{4n^2 + 2n} + \sqrt[3]{n^2 - 8n^3}$$

$$g) u_n = \sqrt{4n^2 + n} + \sqrt[3]{2n^2 - 8n^3}$$

$$i) u_n = \frac{\sqrt{n^2 + n} - n}{\sqrt{4n^2 + 3n} - 2n}$$

$$l) u_n = \frac{\sqrt{4n^2 + n} - 3n^2}{n^2 + 2}$$

Dạng 3. Tìm lim u_n trong đó u_n là phân thức mà tử và mẫu là các biểu thức có chứa lũy thừa dạng a^n, b^n, \dots

4. Tìm lim u_n với

$$a) u_n = \frac{3 \cdot 5^{n+1} - 2 \cdot 4^n + 2}{2 \cdot 5^n + 3 \cdot 6^n}$$

$$b) u_n = \frac{2 \cdot 7^{n+2} + 3 \cdot 4^{n+3} - 2}{2 \cdot 7^n + 5^{n+3}}$$

$$c) u_n = \frac{1 + a + a^2 + \dots + a^n}{1 + b + b^2 + \dots + b^n} \text{ với } |a| < 1, |b| < 1.$$

$$d) u_n = \frac{2 + 2^2 + \dots + 2^n}{3 + 3^2 + \dots + 3^n}$$

$$e) u_n = \frac{2^{2n} - 3^{n+7}}{4^n + 3^n + 1}$$

$$g) u_n = \frac{2^{n+2} - 4^{n+1} - 3}{2 \cdot 4^{n+2} + 3^{n+7}}$$

$$h) u_n = \frac{2 \cdot 7^{n+2} - 4^{n+3} + 1}{7^n + 3 \cdot 5^{n+2}}$$

$$i) u_n = \frac{5^{n+1} - 4^n + 1}{2 \cdot 5^n - 6^n}$$

Dạng 4. Tìm lim u_n bằng cách áp dụng nguyên lý kẹp

Định lý 4. (Nguyên lý kẹp) Nếu $v_n \leq u_n \leq w_n, \forall n \geq n_0$ và $\lim v_n = \lim w_n = L$ thì $\lim u_n = L$.

5. Tìm lim u_n với

$$a) u_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{n^2 + k}}. \text{ Hướng dẫn: Chứng tỏ } \frac{n}{\sqrt{n^2 + n}} \leq u_n \leq 1.$$

$$b) u_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{n^5 + k}}. \text{ Hướng dẫn: Chứng tỏ } 0 \leq u_n \leq \frac{1}{n}.$$

$$\begin{aligned} \text{c) } u_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{4k^2 - 1} & \text{d) } u_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+3)} & \text{e) } u_n &= \frac{1}{5^n} \sum_{k=1}^n 4^k \\ \text{g) } u_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{(k+1)\sqrt{k} + k\sqrt{k+1}} & \text{h) } u_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{n^4 + k}} \end{aligned}$$

6. Tìm giới hạn của dãy số (u_n) với $u_n = \frac{n}{4^n}$. Từ đó suy ra giới hạn của dãy số (v_n) với $v_n = \frac{\sin n + \sin^2 n + \sin^3 n + \dots + \sin^n n}{4^n}$.

Dạng 5. Tìm $\lim u_n$ với u_n cho bởi hệ thức truy hồi

Phương pháp:

Cách 1. Tìm số hạng tổng quát u_n của dãy (u_n) từ đó tính được $\lim u_n$.

Cách 2. Sử dụng điều kiện để dãy đơn điệu có giới hạn hữu hạn. Nội dung như sau:

Định lý 5. (Điều kiện để dãy đơn điệu có giới hạn hữu hạn)

- Một dãy tăng và bị chặn trên thì có giới hạn.
- Một dãy giảm và bị chặn dưới thì có giới hạn.

7. Tìm $\lim u_n$ với u_n được xác định bởi

$$\begin{aligned} \text{a) } \begin{cases} u_1 = \frac{1}{2} \\ u_{n+1} = \frac{1}{2 - u_n} \quad (n \in \mathbb{N}^*) \end{cases} & \quad \text{b) } \begin{cases} u_1 = \sqrt{2} \\ u_{n+1} = \sqrt{2 + u_n} \quad (n \in \mathbb{N}^*) \end{cases} \\ \text{c) } \begin{cases} u_n = -1 \\ u_{n+1} = \frac{nu_n}{2(n+1)} + \frac{3(n+2)}{2(n+1)}, \forall n \in \mathbb{N}^* \end{cases} & \quad \text{d) } \begin{cases} u_1 = 2 \\ u_{n+1} = \frac{u_n + 1}{2}, \forall n \in \mathbb{N}^* \end{cases} \\ \text{e) } \begin{cases} u_n = 10 \\ u_{n+1} = \frac{1}{5}u_n + 3, \forall n \in \mathbb{N}^* \end{cases} \end{aligned}$$

Dạng 6. Tính tổng các số hạng của cấp số nhân lùi vô hạn

Phương pháp: Sử dụng công thức $S = \frac{u_1}{1 - q}$ trong đó $|q| < 1$.

8. Tính tổng

$$\text{a) } S = 1 - \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} - \dots + (-1)^n \frac{1}{3^n} + \dots \quad \text{b) } S = \frac{2}{3} + \left(\frac{2}{3}\right)^2 + \dots + \left(\frac{2}{3}\right)^n + \dots$$

$$\text{c) } S = \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^n} + \dots$$

9. Biểu diễn số thập phân vô hạn tuần hoàn dưới dạng số thập phân.

$$\text{a) } 0,131313\dots \quad \text{b) } 0,232323\dots \quad \text{c) } 3,214214214\dots$$